

Zgodnja DANICA.

Katolišk cerkven list.

Danica izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četert leta 1 gld. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gld., za četert leta 1 gl; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXXI.

V Ljubljani 17. vel. travna 1878.

List 20.

Posnetek

okrožnice sv. Očeta Leona XIII od 21. mal. travna 1878.

(Konec.)

Nadalje opominjajo, kako naj se skerbi, da se seme nebeških naukov seje po ledini Gospodovi, se zgodaj vcepjuje v serca vernikov, da bodo zavarovani zoper kužljive zmote. Kolikor z večji močjo sovražniki sv. vere išejo neskušene možé in mladenče kužiti zlasti s takimi uki, ki um motijo in lepo nravo skrunijo, toliko bolj naj se skerbi, da bode učilo v naukih (metoda) primérno in prav izverstno, pa uk v katoliški veri v pisanji in učenji enako cveteč, zlasti pa v modroslovstvu, ker na le-to je velik del zastavljeno pravo umevanje družih véd. Pravo modroslovstvo ne méri na to, da bi božje razodenje prevračalo, temuč ima veselje v tem, da razodenju pot pripravlja in ga brani napadnikov, kakor so nas učili zgledi in spisi velikega Avguština, „angelskega učenika“, in drugi učeniki keršanske modrosti.

Naj boljše podučevanje mladine za brambo prave vere in vernosti pa, da se nespridena ohrani že od nežne mladosti, se mora po vsaki ceni začeti doma v družini. Ali ravno družina je v našem času v žalostno sbezanje zagnana, kar bi se dalo poravnati le s takimi postavami, ki jih je božji Vstanovnik sam za Cerkev zapovedal. Zakonsko zavezo je povzdignil v častitljiv zakrament ter posvetil zakon in dal pomočke za dosego časne in večne sreče. Brezbožne postave, ki ne spoštujejo verske zveze tega visokega zakramenta, so ga postavile enacega z zgoli deželskimi pogodbami, in nesrečen nasledek tega je bil ta, da so državljani oskrnili čast keršanske zakonske zveze ter se namesto zakona poprijemajo postavinega prileštva, možje zanemarijajo dolžnosti nasprotne zvestobe, otroci staršem pokoršino odrekujejo, zveze družinske ljubezni se razrešujejo in velikrat celó to nasledva, kar je naj hujše in naj kužljivše, namreč pogubljive ločenja. Škofje naj toraj marljivo in vedno opominjajo vernike, da naj zvesto poslušajo in spolnujejo cerkvene nauke in postave, ki so dane za posvečevanje keršanskega zakona. Tako bo nastopil tisti doželeni nasledek, da se bo zboljšalo tudi življenje posameznih ljudi. . . V ta namen bode gotovo tudi veliko pripomoglo, da se dobro vravnajo in pospešujejo pobožne družbe, ki so se v velik prid katoliške reči vstanovile v naših dnevih.

To so velike naloge, ki skor človeške moči presegajo; ker je pa Bog narode storil zmožne za zveličanje, ko je v njih zveličanje Cerkev vstanovil in

obljubil do konca časov pri nji ostati, torej sv. Oče terdno zaupajo, da s pomočjo viših pastirjev bodo ljudje vender konečno v pokoršini do sv. Cerkve, v nezmotljivem nauku apostoljskega Prestola iskali si zveličanja in blagra, da toliko hudega in toliko nesreč jih bode priganjalo k temu.

Predej pa sklepejo, naznanjajo višim pastirjem še priserčno zahvalo za prečudno edinstvo in zložnost, ki jih veže med seboj in z apostoljskim Sedežem. Ta edinstvo je po njih misli nepremagljiva terdnjava zoper sovražnike in pa znamuje boljših časov za sv. Cerkev, ter upajo, da bodo skupaj srečno dostali vse trude in vojske za sv. Cerkev.

Poslednjič izrekujejo naj serčniši zahvalo za toliko skazovanj ljubezni in pokoršine, ki so jim precej v začetku njih papeževе službe dohajale od viših pastirjev, duhovnov in vernikov v pismih, darilih in romanjih ter po mnogih potih. Prosijo še, naj škofje sami goreče molijo in vernike k molitvi opominjajo za pomoč v teh hudih časih in zadregah, da bi Bog milostno se ozeral na svojo čedo in ji dodelil mir in zmago. V ta namen naj kličejo na pomoč in za posredovanja neomadežano nebeško Kraljico, sv. Jožefa in apostoljska poglavarja ss. Petra in Pavla. Okrožnico sklepa apostoljski blagoslov.

Izgledi bogoljubnih otrok iz vsih časov keršanstva.

5. Pija IX mlade leta.

(Konec te dogodbe.)

Še tisto jutro je izginil iz Rima. Nihče ni vedel, kam da je šel. Še le čez nekoliko mescev se je zopet prikazal; toda ne več v svetni obleki, ampak v duhovski, kakoršno nosijo v Rimu tisti, ki se pripravljajo za duhovski stan: Mastaj se je bil svetu popolnoma odpovedal in vsega se Bogu izročil.

Kaj pravite, kako in kje se je spremenil in potolažil tako?

Besede, ki jih je slišal iz ust sv. očeta, so zopet močno obudile v njem nekdanje želje po duhovskem stanu, in zdaj je zares sklenil duhoven postati, ako mu Bog le zdravje dá. Precej zapusti Rim, gre v Sinigalijo naznanit staršem svojo odločbo. Starši mu z veseljem dovolijo. Posebno pobožna mati je bila kaj vesela, sej se je s tem njeno upanje vresničilo, sej so se zdaj spolnile njene serčne želje in goreče molitve. Le še ena skerb je bila — bolezen, ki je napravila sinu in

materi že toliko britkosti, da bi se le še ta odstranila! Sv. oče Pij VII so mu svetovali, naj pribeži k Devici Mariji; na Marijo ga je spominjala pobožna mati; k Mariji ga je vlekle lastno serce. Marija mu more, Marija mu hoče, Marija mu mora pomagati.

Na sv. kraji, ne daleč od svojega rojstnega mesta, kamor je že čez pet sto lét romalo več ko poldrugsto milijonov kristjanov — med njimi papeži in svetniki, kjer jih je že brez števila tolažbe in pomoči zadobilo v dušnih in telesnih potrebah, na tem sv. kraji, v sv. hišici, kjer je svoje dni stanovala Devica Marija, kjer je bil začetek največjih skrivnosti naše sv. vere: v Marijini hišici v Loreti hoče tudi on poklekniti pred svojo milostno Mater; tu hoče povzdigniti roke proti Njej in jih ne prej spustiti, dokler ne bo uslišala njegove prošnje, dokler mu ne bo od svojega Božjega Sina sprosila zdravja, ali kar je še več — dokler mu ne bo sprosila milosti, da bi postal vreden služabnik Gospodov!

Kar si je bil namenil blagi mladeneč, je tudi spolnil. Z romarsko palico in rožnim vencem v roki se podá bledi in upadeci, pa lepo oblečeni romar na pot. Ko pride v svetišče in zagleda čudovito p. dobo presv. Device Marije z Jezuskom v naročji, pade na kolena in globoko ginjen jame premišljevati: tukaj je tista hišica, kjer je živel naj svetejša družinica; zdaj sem v tisti sobici, kjer je sam Kralj nebés in zemlje živel, z Marijo in Jožefom delal in jedel; tukaj so se pogovarjali, tukaj so molili itd.!

Čedalje bolj se zamisli in jame tako priserčno ginljivo moliti, da se ne dá izreči. ter moli dolgo — dolgo. Solze gorke so mu kapale iz očes. Tako se mu je zdelo, kakor bi mu angeljci šepetali: Tvoja prošnja je uslišana! Ko se še očisti v zakramentu sv. pokore in se okrepcá z angeljskim Kruhom ter vse pobožno opravi, kar gre romarju, vzame spet palico v roke in lahkega serca potuje k svojim staršem v Sinigalijo, kjer se pa kmali spet posloví ter hiti nazaj v večno mesto Rim vesel — ozdravljen!

L. 1819 je že novo mašo pel, l. 1827 je bil že imenovan za škofa, l. 1832 za nadškofa, l. 1840 postal je kardinal in l. 1846 je bil izvoljen za papeža. To naj višo službo na zemlji je opravljal skor 32 lét; noben papež pred še ne tako dolgo, in težko kateri bolj slavno. Umerl je 14. sveč. 1878. Kdaj bo dosegel še zadnjo čast: da ga bo sv. Cerkev za svetnika razglasila — še ne vemo, upamo pa, da kmali. Mnogi se že priporočajo njegovi priprošnji, nekteri so bili že čudovito uslišani, njegov spomin se po širokem svetu spoštuje, kakor kaklega svetnika.

Brez skerbi se mu smete priporočati tudi vi, njemu, ki je ves čas svojega dolgega življenja mladino tako priserčno ljubil. Zlasti pa ne pozabite posnemati prelepíh čednosti njegove mladosti, in sleherni izmed vas naj si spleta tudi enak venček, kakor sem ga omenil tu v popisu blage nedolžne mladosti Pija IX.

o božjih potih.

(Dalje.)

7. *Božje poti so potrebne posameznim ljudem v posebnih stiskah, kakor tudi poedinim narodom v splošnih stiskah.*

Dostikrat se primeri, da posebne časne skerbi tarajo ali posamezne osebe, rodovine, ali narode, pa ne morejo dobiti pomoči po navadnem potu. Kaj je početi, kam se obrniti?

Verniki vedó, da Bog na božjih potih dostikrat nenavadno, čudovito pomoč delá, kakoršna se na navad-

nih krajih redko kedaj zadobiva. Zato se v svoji stiski vzdignejo in zaupljivo romajo na tak milosten kraj, da sprosijo, česar doma ne morejo sprostiti.

Imamo pa tudi dosti dušnih stisk, ki ljudi, občine, ali narode zelo begajo in motijo, n. pr.: z mnogimi in ostudnimi grebi obložena vest, ki se dotični boji odkriti jo duhovnu doma; ali pa od hudobnega duha obseden človek, za kterega zastoj iščejo pomoči; ali velike pohujšanja v občini, ki spodkopavajo vero in pravost; ali splošno preganjanje sv. Cerkve, kateri ni moči v okom priti itd. Kje naj iščejo verniki pomoči v teh in tako velikih nadlogah, če ne na božjih potih, kjer se božje usmiljenje in božja moč na tako poseben in čudovit način pokazuje in razodeva.

Kedar se grebi posameznih ljudi ali narodov tako namnože, da Bog vzdigne svojo roko in začne strahovati s slabimi letinami, z dragino, z oboževanjem, z lakoto, s potresi, z ogojem, z boleznijo in vojskami; kam se takrat narodi zatekajo? Na božje pota se zatekamo, ker nas uči skušnja, da so krepek pripomoček, s kterim veliko laglje jezo Božjo potolažimo. Božje poti so v takem primerljeju nekaka očitna pokora za očitne in splošne grehe. Na božjih potih Boga očitno spoznavamo, očitno odpuščanja prosimo, očitno se za svoje grehe pokorimo.

Sploh je božja pot že sama po sebi opominjevanje in nagibanje na pokoro in poboljšanje. Tudi naj terdovratnišega grešnika mora kolikor toliko pretresti, kedar vidi, da se ljudstvo očitno pokori za grehe; kedar vidi, kako lepo, ginljivo in zaupljivo moli ter na vrata nebeske terka. Splošna pokora pa tudi pomaga, da se sperti ljudje raji sprijaznujejo, si odpuščajo, ter s tem kazni božje odvrčajo. Tudi na to merijo besede nadškofa Manninga, ki so jih govorili angleškim romarjem. „Dandanašnji malik — rekli so — ljudi zapeljuje z brezbožjem, s krivorotjem, z nepokorščino, z nečistostjo, z nasiljem, z lakomnostjo, z brezvéstnostjo, z upori in s preganjanjem sv. Cerkve. S temi in takimi zakoni vlada kralj tega sveta, in vse kaže, da si je za nekaj časa nadvlado prisvojil. Narodom je razderl edinstvo vere, odtergal jih od pokorščine do Sina Božjega, Cerkev preganja, kjer more, in namestnika Kristusovega derži v ječi. On ima veliko jezo, ker vé, da ima le malo časa. Ko je Peter v ječi sedel, molila je zanj neprenehoma vsa Cerkev. Vsled te molitve je prišel angelj Gospodov, je razklenil verige in odperl ječo. Bratje moji, to naj se tudi dan danes ponavlja. Nad nami je Bog, ki s svojo roko kroti neberzdano voljo ljudsko. Ta vsemogočna roka se bode na našo molitev stegnila, in bo vse na dobro obrnila. To poterjujete tudi vi s svojim romanjem. Božje pota so tedaj nekaki strelovodi zoper strašne nevihte pravičnega serda Božjega.

V človeškem življenju je mnogo izrednih, nenavadnih okolištin, in vsled njih tudi izrednih potreb; zato je Bog v svoji čudoviti previdnosti za njé poskerbel tudi izrednih pripomočkov. K tem pripomočkom se štejejo tudi božje pota, ki so izredne bogoslužne opravila in pobožnosti, pri kterih Bog izrednih milosti in dobrót deli. Le nevera, brezumje ali preošabnost more prezreti to resnico. Zategadelj so svoje dni celó pagani jeruzalemskim božjepotnikom se pridruževali, in tudi dan danes se večkrat primeri, da se katoliškim romarjem drugoverci pridružijo, ker jim že pamet veléva, da tako skazovanje vere na zemlji se ne more prezirati v nebesih. In to neprijatelj Božje tudi posebno budo v oči bode, zato tako sovražijo sv. Cerkev. Bojé se, da božje poti utegnejo Boga nakloniti, da se zopet usmili svojega ljudstva, ki so ga bili oni zapeljali; bojé se, da utegne Bog vmés seči, ter njé hudodelnike, ki jih je do sedaj za svojo šibo imel, na stran vreči in v po-

gubljenje pahnuti, spokorno ljudstvo pa s milostmi obdarovati; zato se tako ujedajo, zato tako udelujejo zoper božje pota, ter gledajo, da jih na vsak način omeje ali zabranijo. (Dalje nasl.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (Katoliških rokodelskih pomočnikov obletni zbor.) V god varstva sv. Jožefa, 12. t. m., so katoliški rokodelski podmojstri 23. obletnico svoje družbe obhajali zjutraj s sv. mašo v nunski cerkvi, ob 11 dopoldne z zborovanjem v družbinem stanovanji, o katerem naj sledi tukaj kratko poročilo.

Predsednik čast. gosp. Jan. Gnjezda je v začetku omenil, da ravno bistvenih dogodov ni bilo preteklo leto. Društvo se je v 23 letih svojega obstoja po prijetnih in britkih dogodbah tako vterdilo, da je njegova časna in nravna podlaga zagotovljena, in zdaj gre dalje svojo pot.

Prav vgoden je stan blagajnice; akoravno je bilo namreč izdajkov 259 gl., je vendar še 128 gl. ostanka za prihodnje leto. Tako dobro že davno ni bilo z blagajnico. G. predsednik našteva več dobrotnikov, ki so tudi preteklo leto z lepimi darovi družbo podpirali in jim serčno zahvalo naznanuje. Zaloge ima družba: v obligacijah 450 gl. in naloženega denara 855 gl. Družbina bolniška blagajnica je preteklo leto podpirala 5 bolnikov družnikov in izdala zanje 66 gl.; njeno premoženje znaša 260 gl.; tedaj 7 gl. manj memo poprešnjega leta.

Rokodelski sedanji stan je sploh prav nevgoden; to se pozna tudi v družbi. 18 družnikov je preteklo leto zaradi pomanjkanja dela bilo prisiljenih drugam odiniti, 3 so bili vzeti v vojašino, 6 jih je stopilo iz društva; 42 iz tujih družb, ki so prišli v mesto, je bilo prisiljenih iti dalje. Družnikov je toraj 32 in častnih družnikov 12, vseh 44; tedaj 6 manj v primeri s temi, kolikor jih je bilo ob koncu lanskega leta.

Hvale vredni so gg. pomočniki, ki vestno skerbé, da se družbi ohrani poštenje in dobro ime, in ta duh se ni zmanjšal, temuč se le še vterdil. K temu pomagajo pa tudi posebno gospodje, ki s tolikim pridom v družbi brezplačno podučujejo. Gosp. Ant. Dolinar, prefekt v kn. šk. Alojzijevišu, uči zemljepisje in zgodovino, gosp. kat. Ant. Keržič petje, gosp. inženir J. Czermak risanje in številstvo, gospod vodja sam pa veroznanstvo in lepopsisje. (O tej priliki naj opomnimo, da je bila miza obložena s prav lepimi in pravilno izveršenimi eksemplari raznega risanja, ki kažejo veselje in pa zmoglost mladih pomočnikov za to stroko.) Tudi lastna bukvarnica s časniki služi rokodelcem v izobraževanje in v vedrilo o večerih, o katerih se pridno zbirajo.

Omenil je gosp. predsednik nadalje veselo dogodbo, ko je bil središnji predsednik kanonik dr. Gruša na Dunaju 1. jul. poslavljen od Nj. Veličanstva s redom železne krone 3. reda, pol leta pozneje postal apostoljski vojniški vikar s škotovsko dostojnostjo, na belo nedeljo pa bil po kardinalu Kučerji za škofa posvečen, in še tisti dan je ljubljanskim rokodelcem po telegrafu poslal svoj blagoslovni pozdrav. Z vnetimi besedami je gosp. predsednik to dopovedoval, omenil čast, ki je družbi s tem došla, pa tudi povedal, da je odgovor do milgosp. nalaš za ta dan odložil; in zdajci je bilo tudi sklenjeno, da precej za zboru se bode odgovor sestavil in poslal milgsp. škofu Grušu na Dunaj, kar se je tudi zgodilo.

V nadaljnjem sporočilu o zbiranju rokodelskih fantov v družbinih sobah je povedal g. vodja, da število teh verlih mladenčev je bilo med 60 in 70, kateri so po

simi bolj pridno kot po leti hodili k poduku v družbinske sobe. Čast. P. Angelik Hribar jih je učil petje, gosp. vodja pa keršanski nauk in drugih za nje umevnih tvarin. Kako lepo so ti fantje napredovali, je kazala veselica, ki so jo zverševali ss. 3 Krajev večer. G. vodja je slednjič naznanil gorko zahvalo za pomoč, ki je izhajala od nekterih ljubljanskih gospá in družih dobrotnikov v ta namen. Enako je zahvalil tudi gg. častne ude in varhe društva za njih podporo in prošil jih za nadaljno prijaznost in pomoč.

Omenil je k sklepu, kako doželeno je, da bi društvo po 23letnem svojem obstoju vendar že enkrat dobilo tudi svojo lastno hišo, svoj hospic, kakor ga imajo drugod take družbe. Priporočil je, naj varhi društva in pomočniki pozor obračajo na to potrebo. Nasvetovano je bilo, naj se zato sestavi poseben odsek, in sklicani imajo biti v kratkem za ta namen nekteri gg. v poseben posvet. (Marsikaj dobrega storé ljubljanske dobre serca, pač velika dobrota res bi bila, ako bi poštenim katoliškim rokodelcem kdo naklonil kako spodobno poslopje, kjer bi se zbirali domači in bi zlasti tudi tuji, ki v mesto prihajajo, imeli pošteno in vgodno pribežališče. Kaj pravite k temu, spoštovani premožni privatni posestniki? — kaj stavbeno društvo? — hranilnica?..)

Iz Ljubljane. (Véde in sv. Oče.) Nedavno je bila pred sv. Očetom Leonom XIII tako imenovana „Tiberinska akademija“, kateri je bil predsednik poprej preslavni zvezdoznanec † P. Secchi. Ko je sedanji predsednik vit. Sterbini omenil ranjcega preslavnega učnjaka, so rekli sv. Oče: „Živo občutimo zgubo tega velicega moža, ki zraven tega, da je bil svetilnik učnosti, je bil tudi izgled vsake keršanske čednosti in žareča slava katoliškega duhovstva.“ Kratke, pa tehtne besede ne le za duhovne, ampak tudi za vse prave učnjake. Pokazali so sv. Očetu osnovo vednostnih razprav za prihodnje leto in sv. Oče so pohvalili odbor, ker se akademija toliko prizadeva za pravo védo, ki čedalje bolj propada; štejejo se srečne, da so tudi sami njen družnik, rekši, da so se za njo vselej živo pečali še takrat, ko so bili daleč zunaj Rimu. Po izgledu vsih svojih prednikov, ki so vse čase véde in slovstvo ljubili, pospeševali in oserčevali, tudi oni Tiberinski akademiji obetajo svojo slavno brambo.

V drugem zaslišanju je profesor monsig. Tripepi sv. Očetu izročil dvoje velike bukve, obsegajoče prve 4 zvezke laške zgodovine preslavnega profesorja dr. Petra Balana. Sv. Oče so z živo všečnostjo sprejeli delo in blagovoljno ter obilno pohvalili prof. Balana in tudi učenega monsig. Tripepi-a.

Papeževa akademija „Neomadežanega spočetja“ ima pogoste shode. Monsig. Tripepi je poslednje dni imel govor: „Poslednje najdbe preiskovalne véde in trinajsteri papeži Leoni oziroma na študije.“

Serčno želimo našim mladim slovenskim učenjakom, da bi se bolj soznanili z rimsko védo, v zvezo stopiti z ondotnimi učenjaki, zlasti s tremi papeževimi akademijami. „Danica“ si bode prizadevala večkrat o teh zadevah kaj naznanovati.

V Terstu se godijo prav gerde divjaštva in strahote, kakor ondotni listi naznanjajo. Vlačugarjev, ki kradejo, je čedalje več; uni teden je bila policija napravila lov ob novem zavetniku o poldan, in zasačila jih je trideset. Eden teržaških hudodelcev je bil zjutraj z ječe izpušen, ob 11 pa so ga že spet zaperli zaradi tatvine. O pobojih, pretepih, samomorih se mnogokrat sliši. „Edinost“ je že enkrat priporočala pisilno delavnost; mi pa smo prepričani, da nekaj družega bi več koristilo: ljudski misijon po oo. jezuitih katic 12 dni v laškem in ravno toliko časa tudi v slo-

venskem jeziku dajte narodu vsako leto saj po enkrat. Framasoni pa se temu nikar ne posmehujte, ampak sami se usedite v prve klopi, in prvi pojedite k sponednicam, ker potrebni tega niste manj, kakor poprej imenovani grešniki. Če na laži ostanem, smejajte se potlej, kolikor vam je drago; toda poprej poskusite, potlej psujte.

Da pa tudi v Terstu, ne le pri priprostem prebivalstvu, ampak tudi v naj viših stanovih gospoduje katoliški duh, kaže med drugim navdušenost, s kakoršno so sprejete prizadevanja, da bi se pomanjkanju duhovnov v okom prišlo.

Za napravo mladenškega semeniša so milgap. škof J. Dobrila že pred nekterimi tedni darovali 40.000 gl. in neka blaga gospá 15.000 gl.; — 14. majnika pa je „Adria“ prinesla v omenjeni namen ta le zapisnik: Grofinja Delmestri 1400 frankov v zlatu. Neimen. g. 200 gl. v srebru. Neim. gospá 100 gl. Neim. g. 25 gl. G. Dom. Scarpa 100 gl. sr. G. Ant. Pavlovič pl. Albona 200 gl. Slavna Lajdova avstro-ogerska administracija 1000 gl. G. J. Kov. 100 gl. Ljud. vit. Gutmannsthal-Benvenuti 200 gl. G. B. vit. Scrinzi 300 gl. G. Jak. vit. Miniussi 1000 gl. V blagajnico nove bratovšine, v ta namen ustanovljene, je prišlo od raznih družnikov 479 gl. Preč. g. Peter Svetlin je daroval 100 gl. Neim. 5 gl. Gg. Bello in Pastori 5 gl. Neim. 10 gl. G. G. A. s C. 100 gl.

Tako velikoserčni darovi v ta prelepi namen precej v začetku so v resnici veselo znamenje in delajo čast katoliškim Teržačanom.

V Gorici, 7. vel. travna. Bratovščina presv. Rešnjega Telesa napravi letos razetavo za revne in manj premožne cerkve izdelanih oprav 22. t. m. in naslednje dni. Razstava ne bo ravno bogata, pa med raznimi izdelki so nekatere reči prav čedne. Želeti je, da se preč. duhovščina te bratovščine z vsim veseljem popiime in jo med ljudmi razširja, kajti veliko udov stori tudi veliko doneskov in z bogatimi doneski se dá marsikaj lepega za cerkve narediti. Obdarovanih bo okoli 50 cerkev.

„Šmarnice“ se tudi letos pridno obiskujejo. V stolni cerkvi ima jih vsak dan ob 6 zvečer č. P. Frančišk Bettonagli iz družbe Jezusove v laškem jeziku, poslušalcev je mnogo, pri Jezuitih na Travniku so pa pol ure prej tudi v laškem jeziku, govore ima č. P. Miha Tomazetič, občinstvo ga rado posluša. V slovenskem jeziku so vsak dan ob 5 zjutraj, rabijo se letošnje Vaše „šmarnice“. Slovencem na čast moram reči, da so jako pridni v obiskovanju tega opravila, katero petje šmarničnih pesem pred in po branji in pri sv. maši še povzdiguje. Več pa nočem reči...

Včeraj smo pokopali tretjeletnika bogoslovca g. Andreja Uršiča, ki je za sušico umerl 4. t. m. o poli dvanajstih po noči. Rojen je bil na Kozarskem pri Tominu in zelo obdarovan mladeneč. Vsakemu se je prikupil, kdor je z njim občeval. Osmošolca so ga bili vzeli v vojake in poslali na Tirolsko, kjer si je pri vojaških vajah nakopal neozdravljivo bolezen. Bolehal je skoraj poltretje leto, dokler ga ni imenovano noč zadušila kri, ktera se mu je iz gerla ulila. Pogreb je bil lep, gg. bogoslovci so mu poklonili lep venec z napisom „carissimo confratri“. V malo letih je umerlo iz tega semenišča že pet bogoslovcev.

Kapelnik naše stolne cerkve, g. Pirc, je nevarno zbolel (Ravno se bere, da je umerl. R. I. P.) in ni skoraj upanja, da ozdravi, ravno tako tudi organist g. Šreiber.

Iz Maribora. (Gospejsko dobrotno društvo.) Število udov katoliškega gospejskega dobrotnega društva v Ma-

riboru se je poslednji dvé leti za nekoliko pomnožilo, ter šteje 296 družnic. Posebni prihodki so bili bolj pičili (došla je družbi le ena sama dedišina z 89 gl.), prošnje za pomoč od mestnih ubožnih in od šolskih otrok pa se čedalje množijo; zato je družba bila prisiljena nekoliko vložnine načeti v 2 poslednjih letih. V teh 2 letih je družba eno k drugemu po 200 ubogim šolskim otrokom opoldan dajala živež in jih je nadzorovala. Pri tem je še ta pritežnost, da šolske Sestre nimajo zadostnega prostora za vse te otroke v prostih urah med dopoldansko in popoldansko šolo, in je torej velik trud za Sestre v deljenji živeža in ohranjenji reda. Tako je tudi ubožnih in bolnih prosivcev zmeraj več. Doželene so torej družbi vsaktere milošnje, zlasti tudi v živežu, kakoršnih prosí v imenu ubožnih otrok.

Druga pritežnost je, da ubogi otroci v naj hujši zimi prihajajo v šolo v tako revni obleki, da bi se kamnitemu sercu morali smiliti. V ta namen napravljajo božičnice in prihodke obračajo otrokom za oblačilca in obutev. Letos je bilo prihodkov v ta namen 300 gl.

S smertjo svoje predsednice grofinje Sofije Brandisove je družbo zadela huda zguba. Nova predsednica je imela 10. t. m. po sv. maši k sv. Duhu voljena biti v pričujočnosti milgosp. kneza škofa. To smo posneli iz dotičnega poročila.

(Ali bi ne bilo take dobrotne katoliške gospejske družbe želeti v Ljubljani zlasti za žensko mladino pod nadzorstvom kacic redovnic? Precej otrok prihaja v šolo od zunaj mesta, ki ne morejo čez poldan domú in celi ta čas morajo marsiktere deklice na mrazu prežebati.)

Iz Gradca, 12. majnika. (Šmarnice.) Šmarnice se tukaj vsako leto v eni farni cerkvi notranjega mesta posebno slovesno obhajajo. Letos je na verati frančiškanska fara. Čč. oo. Frančiškani so povabili za pridigarja ves majnik duhovna iz družbe Jezusove z Dunaja. Pridiga je vsak večer ob šestih in potem petje in litanije z blagoslovom. Kaj lepo je č. goap. pridigar v svojem prvem govoru zaznamoval osnovo vseh pridig, rekoč: Želim, da bi bili moji govori podobni nébesu, ki se razprostira nad nami, katero je včasih lepo jasno, ter nam milo in prijazno sije ljubo solnce, včasih pa se začnejo kopičiti na njem črni oblaki, iz katerih se bliska in gromi, da nam vtriplje serce, a naposled se dobrodejni dež ulije z oblakov, ter namoči suho zemljo, da vse veselo zeleni in rasta in cvete ter obilen sad obrodi. Taki — si bom prizadeval — da bodo tudi moji govori. Zdaj prijazno-mili, razkazujuči lepoto in materno ljubezen majnikove Kraljice Marije, vmés pa tudi resnobni, s premišljevanjem resnic sv. vere blisku in gromu enako serce pretresujoči. Da bi se naposled tudi ne pogrešal, temuč obilno rosil v naša serca rodovitni dež milosti Božje, to nam sprosi mati naša Marija. Upati je, da ta dež se tudi zares ne bo pogrešal. Ljudje se kaj goreče in obilno vdeležujejo lepega majnikovega opravila.

Marijin romar.

Že zdavnej sem želel, da prišel bi čas,
Ko gledal Marije bom žarni obraz;
Sem večkrat že dneve in ure preštel,
Kdaj bodem na božjo pot k Materi šel.

Oh vender že enkrat zaznal se je dan,
Da želj hrepenečih je cilj dokončan!
In kadar slovó sem od starišev vzél,
Sem romarsko palico ginjen objél.

V imenu Marije podám se na pot,
Moj Jezus me var'je nesreče in zmót;
Vročina je huda, stopinje terdé,
Pa vendar veselo prepéva sercé.

Ko romarsko cerkev zagleda okó,
Se združne koleno na srečno zemljó;
Marija, Marija! razlega se glas,
Oh, prosi zdaj k ljubemu Sinu za nas!

Ves ginjen v molitvah se trudim do tje,
Kjer biva Marija, moj up in želje;
Pa vendar neznano me serce boli,
Ker butara težka na vesti leží.

Zatoraj, Marija, te prosim lepó
Daj vredno zavžiti mi Rešnje Teló!
In v novo, ko v cvetju mladosti vesel,
Z Marijo bom Jezusu hvalnico pél.

Zdaj tvoje sem dete, o vsmiljena Mat'!
In Jezus, tvoj Sin, je moj ljubljeni brat;
Oh blažene ure, ginljiva sladkost,
Ti vlivaš mi v dušo nebeško radost!

Še enkrat, Marija! poklekнем pred té,
V zahvalo darujem ti svoje sercé;
Naj vekomaj tvoje je, zá-te gori,
Ker z Jezusom v zvesti ljubezni živi!

Al preden, Marija, tvoj kraj zapustím,
Še verne dušice ti priporočím:
Očeta in mater in brate, sestre
Sporočam, o Mati, vse v tvoje roké!

Marija, Marija! zvonovi pojó,
Znabiti za vselej, od tod mi slovó;
Oh spremljaj, Marija, domú me nazaj,
In Jezusa mi za popotnico daj!

J. V.

Razgled po svetu.

Hervaško. (Kardinal Mihalović.) „Unità“ popisuje ob kratkem vse sedanje kardinale. Petdeseti v versti teh popisov je zagrebaki presijajni kardinal Jožef Mihalović, o katerem naj le nekoliko posnamemo. Ravno se dopolnjuje osem stoletij, odkar se je Hervaško odtergalo od nezvestega Bizanca. Pod papežem Gregorijem VII je bil Zvonimir za kralja kronan po kardinalu Giebione-u. Tako se je dežela ohranila za keršansko vero. Pod Pijem IX je imela dežela srečo, da sta prva dva njena nadškofa postala škerlatnika, presijajna gosпода Juri Havlik in Jožef Mihalović.

Pervi je vladal škofijo zagrebško 15 lét, ko ga konzistorijalno določilo 20. kim. 1852 povzdigne v metropolitansko čast z njegovim sedežem vred; v konzistoriju 16. rožn. 1856 pa je postal kardinal z naslovom „sa. Kvirina in Julita“. Kardinal Havlik je umrl 11. majnika 1869, in 27. rožn. naslednjega leta mu je nasledoval Mihalović, rojen 16. pros. 1814 v Tordí, čanadske škofije na Ogerskem.

Mihalović je lansko leto goreče delal, da se je sestavil odbor za slovesno obhajanje škofovske 50letnice na Hervaškem.

Pij IX bl. spom. so počastili cesarja in hervaško deželo, ko so 22. rožn. 1877 zagrebškemu nadškofu škerlat podelili in so ga pripisali v zbor škofov in redovnikov za „indeks, sa. obrede in redovniško disci-

plino.“ Naslov kardinalski Mihalovićev je od „sv. Evzebija.“

Rimsko. (V Vatikan.) Sv. Oče neprenehoma dajejo zasliševanja neštevilnim posameznim in družbam iz vesoljnega sveta. 7. majnika so sprejeli P. Dijonizija Sonaja, vélikega prokuratorja bazilijanskih greko-melhitovskih mnihov iz družb Soarita-alepskih in Soaritaladskih z gore Libana. Sporočil je sv. Očetu vošila, češenje in pokoršino samostanskih družb z ondotnih daljnih krajev. Ravno ta véliki prokurator je izročil Njih Svetosti preserčno vošilno in vdanostno pismo preč. g. Agapija Besiani-a, mniha bazilijanca Soarita-baladskega, nadškofa v Bejrutu, ki že čez 50 lét škofuje, ima 91 lét, vendar se je potrudil sam z vaim svojim duhovstvom v stolnici odpeti slovesni „Te-Deum“ zarad povzdignjenja Leona XIII na sedež apostoljski.

Drobne novice. Irski katoličani so 26. mal. travna v Dublinu na taboru sklenili med drugim, da se hočejo do vlade obrniti za postavo v prid svobode za katoliški nauk na Irskem. Tabor je prejel poseben blagoslov od sv. Očeta. — Iz Marille naznanujejo kineški listi izredno natorno prikazen. Ob obrežji Itoilo je v trenutku popolne tihote — brez kacega vetra ali tóka — nevidna moč tri velike barke (bastimente) zavlekla z njih staje v zavetniku; ena izmed njih z 250 domačimi popotniki se je prekucnila in 90 ljudi se je utopilo; tudi čoln, ki je z brega plovel proti angleškemu bastimentu, se je prevrnil, in več družih je bilo verženih na breg. Noben človek ne vé razlagati te dogodbe. — Angleži že delj časa strašijo z nekimi indijanskimi trumami, ki imajo na suho stopiti na otoku Malti. Če je koga strah pred njimi, še niso povedali. — Monsig. Osouf, Assinoenski škof in apostoljski namestnik na severnem Japonskem, zida novo katoliško cerkev v kraju Tohio. — Ogujemetnik Vezuv na Napolitanskem se je zbudil in začel zopet ogenj hudo bruhati. Naj hujsi ogenj je boje od jutrove strani iz novega žepna, ki se ne vidi iz Neapola. — Iz Sicilije naznanujejo o ropu in iz Kalabrije o novem brigantovstvu. — „Če boš ti, bom tudi jaz; če pa ti ne, tudi jaz ne.“ Ta pesmica se zdaj zmeraj sliši med Rusijo in Turčijo. Sedaj pravi Turk: Iz Varne in Šumlje pojdem do zadnjega moža, ako se Rus odmakne od čerte Adrijanopol-Dedeagač. Turčija hoče boje ubeglim Bošnjakom zagotoviti varnost, ako se povernejo. Pervi minister je nasvetoval, naj se jemlje eno leto 25 odstotkov več mitnine pri dovaži in odvaži v Carigrad, Smirno, Salonik, Bejrut, Samsun in Aleppo. S tim bi se pridobilo 300.000 lir (turških), kar je potrebno, da se zopet vdomovini 150.000 pobeglih. Sostavil bi se zmešan odbor za nadzorstvo in Turčija bi delo precej pričela. Anglija je neki že dovolila, kar se upa tudi od družih vlád. To se piše, to se govori: kako pa je z versko svobodo, s pravicami kristjanov? Tudi je prašanje, kako se s tim vjema neko poročilo o novih mejah, ki pravi, da prevravnava Bosne naj bi se pustila Avstriji?

Cret in sad zveste molitre.

Prošnje.

Priporočeni: Dva zakonaka v prav hudih dušnih in telesnih zadregah, tudi zarad sovražnikov, s posebnim zaupanjem v majniku do Marijine in sv. Jožefa priprošnje, priporočena za rešenje, voljno terpljenje itd. Zahvala se naznani. — Neka družina v prehudih stiskah na Štajerskem priporočena zlasti tudi v molitve pri sv. maši. — Bolen otrok, priporočen od staršev za zdravje,

ako je Božja volja. — Neka oseba za ozdravljenje bolne noge. — Jetniki, nekteri posebej, za spreobrnjenje. — Nekaj bolnih osób. — M. B. se priporoča v molitev za posebno milost. Uslišanje hoče Mariji v čast razglasiti. G. G. želi v več rečéh, zlasti pa v tréh zadevah, uslišan biti, in se priporoča za ta namen v bratovsko molitev. — Na nogah bolan mož se želi na močne prošnje N. lj. G. in sv. Jožefa saj toliko ozdraviti, da bi si mogel potrebnega kruha služiti, če je Božja volja. — G. J. J. priporoča svojega bolnega brata v bratovsko molitev z obljubo, ako se mu zboljša, da hoče zahvalo v „Dan.“ razglasiti. — Skerbna hči prav posebno in živo priporoča očeta in brata, da bi se na Marijno priprošnjo spreobrnila in duše rešila. Zahvala se bo v „Danici“ naznanila. M. K. — Mati (vdova) prav živo priporoča svojo 6letno v nogah bolno hčerko v molitev, da bi ji ljubi Bog na mogočno priprošnjo Naše ljube Gospé presv. Serca in sv. Jožefa toliko milost dodelil, da bi zamogla hoditi, ker veliko pomočkov so že poskusili, pa vsa zdravniška moč nič ne pomaga. Ako bode uslišana, hoče zahvalo po „Danici“ naznaniti.

Bratovske zadeve.

Nameni in priporočevanja pri sv. maši in sploh v molitvi za mesec veliki traven.

I. Glavni namen: Vsesplošno poboljšanje katoličanov; spreobrnjenje raskolnikov in zmaga sv. Cerkve — posebej, da bi se rusko-turške zadeve obrnile v prid katoličanstva; — vredno velikonočno obhajilo vsih katoličanov.

II. Posebni nameni:

22. vel. travna. Sv. Julija devica muč. (l. 450). Priporoč.: Cerkev na Holanškem in v Belgiji. Obvarovanje nedolžnih, zlasti tudi poslov in revnih pred napadi in pohujšanjem razuzdanih ljudi. Veliko nesrečnih.

23. Sv. Aleksander (vojšak in mučenec l. 296). Vojaški mladenči, posebno za obvarovanje zoper kletvinjo in nečistost. Keršanski vradniki. Spreobrnjenje več zanemarjenih, posebno v revnem in delavskem stanu.

24. Marija, Pomoč kristjancv. Priporoč.: Cerkev na Slovenskem, posebno zoper vnémarnost, brezverstvo in terdovratnost. Več oseb v duhovnih in telesnih zadregah. Otrociči za obvarovanje nedolžnosti; prvi spovedenci in obhajanci, birmanci.

25. Sv. Gregorij VII, papež. Cerkev po vsem svetu za varstvo pred odpadom in za razširjanje sv. vere. Vnema vere, upanja in ljubezni, zlasti na Slovenskem. Obvarovanje mladine pred napuhom, prevzetnostjo, pijančevanjem, nečistostjo.

26. Sv. Filip Neri. Priporoč.: Duh ponižnosti, zlasti na Avstrijskem in Nemškem. Poboljšanje terdovratnih grešnikov, zlasti naj bližnjih smerti. Obilen sad šmarnic, bližnjih procesij, velikonočnega obhajila.

27. Ponedeljek križevega tedna. Priporoč.: Čedno obnašanje in obilno vdeleženje pri procesijah. Obvarovanje pred hudo uro. Dušni in časni sad molitve, zlasti pri slov. mladini.

28. Torek križev. tedna. Priporoč.: Sploh dobra letina. Tergovci in pogorelci. Britkosti vsih Slovencev — za polajšanje.

Življenje štirnajsterih pomočnikov v sili.

XIII. Sv. Katarina, devica in mučenica.

(Dalje.)

Pet dni potem se zberó poklicani petdeseteri modrijani in učenjaki v cesarskem poslopji. Cesar jim dá

nalogo: mlado pa učeno žensko Katarino s svojo modrostjo in učenostjo prepričajte njene zmote, da se odpové keršanski veri in z nami vred moli naše bogove. Tudi jim obljubi veliko — cesarsko — plačilo, če to nalogo vgodno rešijo. Reče jim: „Le dobro se pripravite, jutri bote imeli z njo razgovor zastran keršanske vere v véliki dvorani vpričo mene in zbranega ljudstva.“ Tem učenjakom se za malo in sramotno zdi, da toliko modrih in učenih móž tudi iz daljnih krajev kliče, naj bi overgli, češ da, ženske čenče; sej bi bil en sam dovolj, da slabo, mlado žensko v kozji rog vžene.

Cesar naznani Katarini, da bo naslednji dan imela razgovor z učenjaki v véliki dvorani. Sveta devica se tega nič ni ustrašila, prosi pa Boga pomoči in razsvetljenja, da bi po tem razgovoru modri tega svetá ne bili le samo osramoteni, ampak razsvetljeni, ter bi spoznavali ime Gospodovo. Po noči se sveti devici v nebeški svetlobi prikaže angelj Gospodov, rekoč: „Ne boj se, Kristusova nevesta! Gospod bo s teboj v pogovoru z modrimi tega svetá, vsi bojo po tvojem modrem govorjenji umolknili. Tudi jih bo taka groza, tak strah obšel, da ne bodo mógli nobene besedice govoriti zoper Gospoda; zavoljo tvoje molitve pa bodo vsi razsvetljeni, se k Gospodu spreobrnili in mučeniško krono dosegli; po teh mučencih se bo veliko tisoč ljudi spreobrnilo in odrešenja vdeležilo. Ti pa boš kmalo za njimi sprejeta med trumo Kristusovih nevest, ozaljšana z mučeniško krono. Vedi pa, da sem Mihael, od Boga poslan tebi v tolažbo, da tek svojega življenja v boju s Kristusovimi sovražniki srečno dokončaš v Gospodu.“

Napovedani razgovor v dvorani se začne. Maksimin sedi na cesarskem sedežu. Njemu ob desnici in levici sedé poklicani učenjaki. Katarina stoji pred cesarjem in se pokriža. V dvorani, ki je polna ljudstva, je vse tiho. Cesar dovoli sveti devici govoriti. „O mogočni, slavni cesar!“ reče v Bogu navdušena devica, „po moji misli ni prava in pravična razméra v tej pravdi med menoj in med mojimi nasprotniki; glej, jaz sem sama, mojih nasprotnikov pa je petdeset. Tudi ni enakovpravno, da si jim veliko — cesarsko — plačilo obljubil, če me premagajo; meni pa, če jih jaz premagam, nisi nobenega plačila obljubil. Verjemi mi pa, da jaz od tebe ne zahtevam nobenega časnega plačila v tem pravdanji, če tudi pravdo dobim; ker Jezus Kristus sam, v čegar imenu se vojskujem, je moje neskončno plačilo; On je namreč upanje in krona vsih ljudi, ki se vojskujejo zavoljo njega. Nekaj pa vender, o slavni cesar! po vsi pravici térjam, to je, če v tej pravdi zmago zado bím, da veruješ v našega Gospod-Boga in mu zvesto služiš.“

Nato cesar migne zbranim učenjakom, naj zdaj govoré, ter naj zmote te keršanske ženske overžejo in jo nagnejo k češenju bogov, ktere je v prvi mladosti molila. Naj stareji izmed učenjakov se oglasi in začne spodbijati resnice keršanske vere, zlasti pa očita kristjanom, da molijo križanega Boga. Ko ta modrijan govor dokončá, ima besedo sv. Katarina, rekoč: „Res je, da mi kristjani molimo križanega Boga; vedite pa, da ta križani Bog je edinorojeni Sin pravega živega Boga, ki se Jezus Kristus imenuje, in je iz ljubezni do človeškega rodú iz nebés na zemljo prišel, je prostovoljno na križu umerl, da je s svojo smertjo svet odrešil večnega pogubljenja; vedite tudi, da je naš križani Bog iz lastne moči od smerti vstal, v nebesa šel in sedi na desnici svojega nebeškega Očeta, dana mu je vsa oblašt v nebesih na zemlji, in bo zopet prišel sodit žive in mertve.“ Katarina dokazuje potrebnost rešenja po Kristusovi smerti s tako prepričavno močjó in z govornostjo, popisuje lepoto in korist keršanstva, ki vsem našim potrebam zadostuje in našo časno in večno srečo

pospešuje, s tako jasno in živo besedo, da poslednjič vsi petdeseteri modrijani vstanejo, se cesarju priklonijo, rekoč: „Enoglasno spoznamo in zaveržemo sramotno zmoto malikovanja, verujemo pa v enega edino pravega Boga in njegovega Sina Jezusa Kristusa, ki nas je s svojo smertjo na križu pogubljenja rešil. V dvorani vatane gibanje in šum, in veliko izmed ljudstva veruje v Kristusa. Cesar z zobmi škriplje in ukaže vse učenjake vreči v temno ječo, Katarino pa peljati v svoje poslopje.

Naslednji dan cesar ukaže učenjake prašati, če so se morda po noči premislili, in so pri volji darovati bogovom, ktere so bili prešnji dan zatajili. Novi Kristusovi spričevalci mu dajo odgovor, da ostanejo stanovitni v keršanski veri. Cesar jih obsodi k smerti z ognjem na germadi. Spričevalci pošljejo Katarini prošnjo, naj jim sprosi milost, da bi pred smertjo prejeli sveti kerst. Katarina jim sporoči, da naj bodo brez skerbi in stanovitni v veri v Jezusa Kristusa in v njegovo neskončno zaslužnje; ker njih želja po kerstu bo namestila kerst z vodo, in plamen na germadi bo očistil njih duše vsih grehov.

Cesar ukaže na velikem prostoru napraviti germado. Spričevalci serčno zlezejo na njo, in v plamenu pojejo hvalne pesmi, dokler se njih duše ne ločijo iz telés. Ta čas sv. Katarina goreče za nje móli, ter jim prosi srečno zadnjo uro. Čudovito pa je bilo to, da njihov trupla niso bile po ognju prav nič poškodovane, celo nič osmojene. Ta čudež viditi, je veliko tisoč ljudi verovalo v Kristusa. Tako tedaj se je zgodilo, kar je bil sv. Mihael razodel, da bodo modri tega sveta po njeni molitvi razsvetljeni mučeniško krono prejeli, in po njih se bode veliko tisoč ljudi spreobrnilo.

(Dalje nasl.)

Listek za raznoterosti.

Vrednik pred sv. Očetom. Gosp. Margotti, vrednik dnevnika „Unità cattolica“, naznanja o zaslišanji pri sv. Očetu in pravi: „Sv. Oče so govorili o vojski zoper sv. Prestol, o hudem, kar napravlja malopridno časništvo, in o verli službi, ki jo dobro časništvo opravlja verski reči. Da se pa to doseže, ste potrebni dve reči: Bramba naukov sv. Prestola in popolna edinost katoliškega časništva, ktero naj bi ravno ne imelo drugzega pred očmi, kakor brambo katoličanstva in veči Božjo čast.“

Katoliški Švicarji in vestna prostost. Katoliški kantoni švicarski so sklenili, da hočejo v imenu vsih švicarskih katoličanov izročiti zveznemu svetovalstvu splošno peticijo v tem pomenu, naj svojo oblast v to obrača, da se spoštuje vestna svoboda, ki je bila prekeršena po starih in novih pismih geneveške vlade. — Tacih peticij bi bilo pač tudi treba na Pruskem, Francoskem, Laškem in še drugod.

Lehren und Rathschläge des heil. Vaters Pius IX an die Katholiken. Papeževa družba za tiskanje oljnatih podob v Bolonji je izdala lično, po tvarini vravnano knjizico z nad 300 stranmi pod naslovom: „Lehren und Rathschläge des Papstes Pius IX an die Katholiken. Auszüge aus den Breven, Allocutionen und Reden seiner Heiligkeit.“ Cena 50 kr. Čisti dohodki se bodo obrnili v prid tujim misijonom.

Duhovne dobrote za kupce te knjige: Bralo se bo 500 ss. maš z namenom, naj bi Bog dal, da bi besede Pija IX rodile obilno sadú med katoliškimi družinami.

Kupica sv. Očeta. 9. prosenca 1877 so bili sprejeli Pij IX laške romarje in so imeli prav lep, preljubenziv nagovor. Končavši govor o poli ene popoldne zavžili so nektore kapljice vode. Komaj so bili pa sv. Oče zapustili sprejemno dvorano, kar se pripetilo ta le ginljiva prigodba. Nekdo je bil namreč zapazil, da je bila ostala kupica sv. Očeta v dvorani. Nato se oberne množina romarjev nazaj, vsa navdušena in željna pokusiti kapljico vode, ktere so se bile dotaknile ustnice namestnika Kristusovega. Za to dragoceno kupico se bodo 24. roznika t. l. vlekla številke in dobil jo bo eden izmed kupcev te knjizice, kteri jo do takrat vzamejo.

Darilo za razširjavce. Kdor naroči zá se ali za svoje znance 20 iztisov „Lehren und Rathschläge“ na enkrat, prejme za darilo poslednjo podobo Pija IX v oljnatih barvah manjše oblike. — Kdor vzame na enkrat 100 iztisov, dobí razun peterih manjših podob 2 veliki podobi v oljnatih barvah vredni 10 gold., namreč „Ecce Homo in „Virgo Dolorosa“, slikal Guido Renis.

Naročuje se naj ceneje, če se pošlje denar po poštni nakaznici pod naslovom: Herrn Monauni, Vertreter der päpstl. Oelfarbindruck-Gesellschaft in Trient (Oesterreich-Tirol).

Čudež sv. Januvarija v Neapolu se je ponavljal tudi letos, kakor druge leta. Našli so 4. majnika svetnikovo kri sterjeno v zakladni kapeli; ko so jo pa v procesiji prenesli v cerkev sv. Klare in jo postavili na oltar vátic njegove sv. glave ter so se začele molitve, se je kri v 17 minutvah stopila in postala je tekoča. Sterjena je bila zopet najdena drugi dan, pa v novo se je stopila; in tako se je ponavljalo trikrat med tridnevnimi slovesnostmi.

Fantalini, ki puhaljo tabak. Francoski časnik „Il Secolo“ piše: Vselej, ko srečamo na ulicah fantalina s smodko v ustih, nas serce zabolí. Lejte — si mislimo — žertev, ki je že naprej odločena za jetiko in oterpnjenost duha (topost uma). V dobi, v kteri bi mogle rasti njegove moči in se razvijati mu dušne lastnosti, íše nesrečnež posnemati slabe zglede starejih tovaršev, ter s tem počasi serka strup in zaduši v sebi plamen uma.

Francoski zdravnik Decaisne je storil posebne preiskave o nasledkih in o škodljivosti tabaka pri mladini in terdi, da med 37 fantini od 9—14 leta, ki so imeli gerdo navado puhanja tabaka, jih je bilo 22, ki so razodevali herkanje kervi, tripanje serca, slabo prebavnost želodca, topost uma, poželjivost do močnih pijač; vsi drugi so bili pa več ali manj oslavljeni na duhu in životu. Ravno tisti zdravnik našteva mnoge prigodke, ko so si bi fantini zavoljo omenjenih napak smert nakopali. Temu se ni čuditi; ako se že odraseni komaj komaj ustavljajo žalostnim nasledkom strupenega puhanja, kako hočete, da ne bo rahli život obnemogel?

Očetje, matere, učeniki in odgojitelji! odprite oči, svarite svoje sinove in učence, varujte se nespametne prizanašljivosti kakor tudi prenapete ojstrosti, s kakoršno bi ne dosegli svojega namena. Veliko se govori in sklepa, kako bi se dala mladina preobračati in zboljšati; treba je manj besedovanja in več djanja. Začnite mladino predelovati pri glavi, ne pri nogah. Novošegni izobraževalci se repenčijo zoper procesije in obiskovanje cerkvá, češ: da razoglavljenje in sopar močno škoduje zdravju mladine, kar pa ne poterjuje ne skušnja, ne zdravniško mnenje; nasproti so pa slepi pri tolikanj škodljivi napaki, pri puhanji tabaka, ktera ima tolikanj hude nasledke!

Poslednje novice. Naj veči šum dela sedaj po svetu napad na nemškega cesarja Viljema. 11. t. m. okoli poltréh popoldne se je namreč peljal od sprehoda iz zverinjaka domú, kar počí revolver na sprehajališu s poti izmed lip. Zadet je bil le voz, in tudi nekteri nadaljni strelki k sreči tudi niso zadeli cesarja. Hudodelnik je nekak Henrik Maks Hödel, klepašk pomočnik, rojen v Lipsiji 1857, ki so ga precej prijeli. Preiskovaje njegovo stanovanje so našli več socijalno-demokratskih spisov. Brez dvoma je zanikarnež protestant, zakaj ko bi bil katoličan, bi bili na vse široke usta davno že povedali. Če pa ga ne bodo za katoličana ali celó za „jezuita“ še prestrojili, se bo vidilo. Nesrečni hudodelnik je izmed delavskega stanú in „Vaterland“ Bismarku in „novim osrečevalcem“ britke levite bere, kako so z besedolomatvom, izdajstvom, z nezvestobo do vsih naravnih svéz in pogodb, z neslišanim oplenjevanjem in morstvom stotisučerih stesali novo hišo; kako s preganjanjem vere, s trenjem naj zvestejših podložnikov, z izdajstvom proizvodnih stanov v roke zmolzujočega judovstva nezadovoljne delajo. Žugal je, da bo pekel na noge spravi; „Acheronta movebo!“ v prid svoje zmage. Zdaj pa imajo pekel. „Poguba je prišla odz gorej“, pravi „Vtld.“, „odz gorej mora pribajati zdravilo. Kdor vesoljno katoliško napravo v svoji državi teptá, kdor ákofe in mašnike iz dežele podi, v ječe vtika, rubi, kdor deljenje zakramentov, pridiganje, keršanski pokop pod kazni deva, ta naj se ne čudi, ako se brezbožnost tudi proti njemu oberne... Kdor je svezne kneze od njih posestva odstavljaj, starodavno cesarsko hišo iz Nemčije sunil, naj ne tarna čez samosilstvo. Moralnost je le ena, ki veže vladarje in prosjake.“

Od kakošne strani na to strašno dogodbo gleda Angleško in „Unità“, kažejo naslednje verstice imenovanega lista: „Ti napadi na življenje nemškega Sir-a, kakor pišejo „Times“, so se pričeli mesca maja 1866, in takrat so trikrat poskusili umoriti ga. To je bila zadnja doba goropadnih sklepov od strani pruskega kralja, ker bilo je na tem, da se spré z Avstrijo in zedini z evropejskim uporstvom. Da bi ga v strah spravili, so ga rogovileži napadali, nadjajoči se, da ga bodo pridobili s tem žuganjem, kakor so bili z orsinskimi bombami pridobili Napoleona III, francoskega cesarja. Po tisti dobi je „Sire pruski“ razpél Lutrovo zastavo ter preganjal katoliško Cerkev, in ni mu žugala več nevarnost. Dandanes, ko je viditi, da se povrača k poblevnišim mislim, so se pa ponovili prejšni napadi. Zloglasna kulturna borba rodi svoje poslednje sadove! Kdaj že bodo kralji oči odperli... Pogin tisti „kulturi, ki se končuje s kraljemorstvom!“

Naj pristavimo tukaj še kraljemorske počenjanja „prehvaljene nove ère“. Od l. 1848 do 1878 so bili napadeni:

- 1849, 12. rožn. Mirosl. Viljem, sedanji nemški cesar, v doljnem Ingelheim-u.
- 1850, v majniku, pruski kralj Mirosl. Viljem IV.
- 1852, 6. sveč., španjska kraljica Izabela. In v vinotoku, Napoleon III, predsednik francoske republike.
- 1853, v sveč., avstrijski cesar po Jan. Libeny-u. In v sveč. Napoleon III.
- 1854, 27. sušca, Karol III iz Parme.
- 1855, v majniku, kardinal Antonelli. In v kim. Napoleon III.
- 1856, v grudnu, napolitanski kralj.
- 1858, 14. pros., Napoleon III po Orsini-u in sokovarjih.
- 1861, 14. julija, Viljem, pruski kralj, po Oskarji Beketu.
- 1863, v grud., Napoleon III.

1865, 14. aprila, predsednik Linkoln v zveznih ameriškanskih državah, umorjen. In 16. aprila ruski car.

1866, v rožn., pruski kralj.

1867, v rožn., Maksimilian I, ustreljen v Kvaretaru.

1868, umorjen serbski knez Mihael.

1869, Viktor Emanvel v Napolju; in namestni kralj egiptovski.

1870, Napoleon III.

1872, 18. sveč., umor namestnega kralja v Indiji. Napad na angleško kraljico. Zoper španskega kralja Amadeja.

Iz Rima naznanjajo, da prihodnja konzistorija bo ob koncu rožnika. Takrat bodo nunciji dunajski, pariški, madriški in lisabonski poklicani v Rim in izvoljeni za kardinale.

Pogajanja med Rusom in Turkom, da bi se obojni umaknili, so se boje razbile.

Duhovske spremembe.

V Ljubljanski škofiji: Č. g. Leop. Lotrič gre iz Žuženberka v Dobrepolje za duhovnega pomočnika; č. g. Ant. Žlogar iz Mokronoga za mestnega kaplana k sv. Jakopu v Ljubljano; č. g. Mat. Zarnik, s Preloke v Šmartin pri Kranji; č. g. Jan. Golob iz Dol v Mokronog. Umerla sta č. g. Ant. Sovinec, iz teržaške škofije, v spod. Tuhinu 10. aprila, in kaplan Fr. Mali. R. I. P. — V pokoj se podá č. g. Ant. Čibašek, fajm. v Škocijanu pri Turjaku, in duhovnija je razpisana 11. mal. travna. Ravno tako gre v pokoj č. g. Jan. Verččaj, fajm. v Stopičah, in duhovnija je razpisana 3. maja. Duhovnija Hotederšica je razpisana 24. aprila, in Planina na Metliškem 4. maja, ker ondotni administrator č. g. Matija Kadunec gre za administratorja v Preloko. — Preč. g. J. Rus je dobil Šmarijo.

Dobrotni darovi.

Za pogorelce „Starovaščane“ v Šentjerneji: Z Jezice po č. g. fajm. 6 gl. 50 kr. — Ternovska fara v Ljubljani 5 gl.

Za sv. Očeta: S Kopanja po č. g. fajm. 6 gl. 60 kr. Prosjijo sv. blagoslova za srečno zadnjo uro. — Mož in žena, proseča sv. blagoslova, 50 kr. — Iz Lozic č. g. J. Hladnik 2 gl. — Neimen. 6 gl. po č. g. J. Porentu.

Za afrikanski misijon: Iz Lozic č. g. J. Hladnik 6 gl.

Misijonarjem v Kini v rešenje stradajočih: Neimenovan duhoven 20 gl.

Za Božji grob v Jeruzalemu: Po č. g. Jož. Vidmarji, fajm. v Žiréh, 6 gl. 93 kr. — S Kopanja po č. g. fajm. 2 gl. 8 kr.

Za sv. Detinstvo: Mož in žena 50 kr. — Neimenovana 2 gl. — Iz Polhovega gradca 12 gl. s pristavkom: Naj bi se hitro kak ubog otrok hude lakote, ki ravno v Kini razsaja, bogoljubno otél in za nebesa pridobil. — Neimenovan 1 gl. — S Preddvora 1 gl.

Za stradajoče v Abisiniji: Po č. g. A. Pogorelcu 2 gl. — Č. g. D. Čigon 1 gl.

Za stradajoče v Indiji: Č. g. D. Čigon 1 gl.
Za poljubne dobre namene: Preč. g. dek. J. Križaj 9 gl. — Čast. gosp. J. Mrak 1 gl. — Č. g. Lor. Rozman 3 gl.